

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2010
VI. volební období

28

Senátní návrh

na vydání

zákona

ze dne 2010,

**kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 275/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 188/2004 Sb., zákona č. 317/2004 Sb., zákona č. 7/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 314/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 34/2008 Sb., zákona č. 383/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 297/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 154/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slova „Evropských společenství“ nahrazují slovy „Evropské unie“.
2. V § 3 odst. 8 se za slovo „Ministerstvo“ vkládají slova „životního prostředí“.
3. V § 21 odst. 1 písm. f) se za slovo „zaměstnanec“ vkládá slovo „provozovatele“.
4. V § 37a odst. 2 se slova „v rozsahu požadovaném těmito zařízeními příslušné“ nahrazují slovy „na jejich vyžádání přiměřené“ a na konci textu se doplňují slova „; obchodní tajemství a průmyslové vlastnictví těchto výrobců tím není dotčeno“.
5. V § 37a odst. 5 písmeno a) zní:
„a) ke splnění povinností stanovených v odstavci 1 písm. c) a odstavci 3 zajistit přiměřeně dostupnou síť sběrných míst vybraných autovraků a jejich částí,“.
6. V § 37a odst. 6 se slovo „musí“ nahrazuje slovem „uzavře“ a slovo „uzavřít“ se zrušuje.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

a) Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení potřeby navrhované změny zákona

Poslední novela zákona o odpadech transponovala do českého právního řádu požadavky směrnice 2008/98/ES (tzv. rámcová směrnice o odpadech) a reagovala též na několik řízení o porušení Smlouvy o založení Evropských společenství, která jsou vedena proti České republice Evropskou komisí z důvodu nesprávné nebo neúplné transpozice směrnice o skládkách odpadů, směrnice o vozidlech s ukončenou životností a směrnice kterou se mění směrnice o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech, pokud jde o uvádění baterií a akumulátorů na trh. Přitom však došlo k několika nepřesnostem ve znění § 37a, které sice nemají přímý vliv na transpozici příslušné směrnice (směrnice o vozidlech s ukončenou životností), nicméně mohly by mít podstatný vliv na situaci dotčených subjektů (v tomto případě výrobců vozidel, výrobců součástí vozidel a dovozců automobilů). Navrhovaná novela tyto nedostatky odstraňuje a kromě toho řeší i některé drobné otázky technické, resp. legislativně-technické povahy.

b) Zhodnocení souladu navrhované novely zákona s ústavním pořádkem

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

c) Zhodnocení souladu navrhované novely zákona s právem Evropské unie a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností a není v rozporu s žádnými dalšími právními předpisy Evropské unie ani mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

d) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované úpravy

Návrh nemá dopad do státního rozpočtu, rozpočtu krajů a obcí ani na podnikatelský sektor.

e) Odůvodnění návrhu na vyslovení souhlasu již v prvním čtení

S ohledem na potřebu urychleně napravit nedostatky vyvolané poslední novelou zákona o odpadech (konkrétně ve znění § 37a) se navrhuje, aby Poslanecká sněmovna podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

II. Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1 (§ 1 odst. 1)

Jde o formální úpravu v souladu s Legislativními pravidly vlády (po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se v právních předpisech namísto pojmu „Evropská společenství“ užívá pojem „Evropská unie“).

K bodu 2 (§ 3 odst. 8)

Legislativní zkratka „ministerstvo“ (pro Ministerstvo životního prostředí) je zavedena až v § 5, proto v § 3 musí být ještě uveden celý název.

K bodu 3 (§ 21 odst. 1)

Jde o upřesnění textu (zaměstnanec nemá samotná skládka, nýbrž její provozovatel).

K bodu 4 (§ 37a odst. 2)

Ustanovení čl. 8 odst. 4 směrnice 2000/53/ES výslovně uvádí, že požadavky v ní uvedenými není dotčeno obchodní tajemství a průmyslové vlastnictví. Z informací předávaných zpracovatelům autovraků jsou tedy podle směrnice vyloučeny takové informace, které jsou předmětem obchodního tajemství či práv průmyslového vlastnictví výrobců. Do zákona se proto tato zásada doplňuje, a to ve stejném smyslu, v jakém ji uvádí směrnice.

Slovo „přiměřené“ užití v souvislosti s informacemi poskytovanými výrobcí součástí používaných ve vozidlech lépe odpovídá anglickému originálu směrnice (zde je užití slovo „appropriate“) a i v kontextu s vazbou na obchodní tajemství a průmyslové vlastnictví je jeho použití vhodnější.

K bodu 5 (§ 37a odst. 5)

Směrnice 2000/53/ES neurčuje konkrétní hustotu sběrných míst a ani v zákoně není nutno ji specifikovat. Obecné stanovení povinnosti zajistit přiměřeně dostupnou síť sběrných míst je dostatečné, neboť systém sběru vybraných autovraků v ČR z hlediska dostupnosti sběrných míst funguje (v současné době existuje na území republiky 534 sběrných a zpracovatelských zařízení, z toho cca 370 z nich vykazuje činnost). Požadavky směrnice jsou tím tedy splněny.

K bodu 6 (§ 37a odst. 6)

Jde o formální úpravu. Povinnost výrobců a akreditovaných zástupců je již uložena ustanovením, na něž se odkazuje. Smyslem tohoto ustanovení je pouze uvést způsob, jakým má být povinnost splněna, což navržený text splňuje.

K Čl. II

Vzhledem k potřebě napravit výše uvedené nedostatky se účinnost zákona navrhuje dnem jeho vyhlášení.

V Praze dne 24. června 2010

Přemysl Sobotka, v. r.
předseda Senátu

Platné znění

(Výňatek)

novelizovaných ustanovení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech s vyznačením navrhovaných změn

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy ~~Evropských společenství~~ **Evropské unie**¹⁾ a upravuje

- a) pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje^{1a)} a při omezování nepříznivých dopadů využívání přírodních zdrojů a zlepšování účinnosti tohoto využívání,
- b) práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství, a
- c) působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství.

1) Směrnice Rady 75/439/EHS ze dne 16. června 1975 o nakládání s odpadními oleji, ve znění směrnic 87/101/EHS, 91/692/EHS, 2000/76/ES a 2008/98/ES.

Směrnice Rady 78/176/EHS ze dne 20. února 1978 o odpadech z průmyslu oxidu titaničitého, ve znění směrnic 82/883/EHS, 83/29/EHS, 91/692/EHS.

Směrnice Rady 82/883/ES ze dne 3. prosince 1982 o postupech monitorování životního prostředí ovlivněného vypouštěním odpadů z průmyslu oxidu titaničitého a dozoru nad ním, ve znění nařízení č. 807/2003.

Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství, ve znění směrnice 91/692/EHS a nařízení č. 807/2003.

Směrnice Rady 87/217/EHS ze dne 19. března 1987 o předcházení a snižování znečištění životního prostředí azbestem, ve znění směrnice 91/692/EHS a nařízení č. 807/2003.

Směrnice Rady 91/689/EHS ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech, ve znění směrnic 94/31/ES a 2008/98/ES a nařízení č. 166/2006.

Směrnice Rady 96/59/ES ze dne 16. září 1996 o odstraňování polychlorovaných bifenylů a polychlorovaných terfenylů (PCB/PCT).

Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, ve znění nařízení č. 1882/2003 a č. 1137/2008.

Směrnice 2000/53/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností, ve znění rozhodnutí Komise 2002/525/ES, 2005/63/ES, 2005/438/ES, 2005/673/ES, 2008/689/ES a směrnice 2008/33/ES a 2008/112/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů, ve znění nařízení č. 1137/2008.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, ve znění rozhodnutí Komise 2005/618/ES, 2005/717/ES, 2005/747/ES, 2006/310/ES, 2006/690/ES, 2006/691/ES, 2006/692/ES, 2008/385/ES a směrnice 2008/35/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, ve znění směrnic 2003/108/ES, 2008/34/ES a 2008/112/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech, ve znění směrnice 2008/98/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS, ve znění směrnic 2008/11/ES, 2008/12/ES a 2008/103/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic.

1a) Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 3

Pojem odpad

(1) Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(2) Ke zbavování se odpadu dochází vždy, kdy osoba předá movitou věc, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona nebo předá-li ji osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle tohoto zákona bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, odstraní-li movitou věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu osoba sama.

(3) Pokud vlastník v řízení o odstranění pochybností podle § 78 odst. 2 písm. h) neprokáže opak, předpokládá se úmysl zbavit se movité věci příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

- a) která vzniká u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání jako vedlejší produkt při výrobě nebo přeměně energie, při výrobě nebo nakládání s látkami nebo výrobky nebo při jejich využívání nebo při poskytování služeb, nebo
- b) jejíž původní účelové určení odpadlo nebo zaniklo.

(4) Osoba má povinnost zbavit se movité věci, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu¹¹⁾.

(5) Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy^{11a)} a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(6) Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky

- a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,
- b) pro věc existuje trh nebo poptávka,
- c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky, a
- d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy^{11a)} a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(7) Pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů podle odstavce 5 a výrobků

z odpadů podle odstavce 6 musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena.

(8) Ministerstvo **životního prostředí** ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu může stanovit vyhláškou kritéria upřesňující, kdy movitá věc může být považována za vedlejší produkt a nikoli odpad a kdy odpad přestává být odpadem.

11) Například zákon č. 258/2000 Sb., zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

11a) Například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 21

Zvláštní ustanovení pro skládkování odpadů

(1) Provozovatel skládky odpadů je dále povinen

- a) před zahájením provozu skládky prokázat, že nemá dluhy vůči místně příslušnému finančnímu úřadu a vůči místně příslušnému celnímu úřadu a že zřídil zvláštní účet podle § 50 při provozování skládky vytvářet a vést finanční rezervu na rekultivaci, zajištění péče o skládku a asanaci po ukončení jejího provozu v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcími právními předpisy,
- b) finančně zajistit první fázi provozu skládky nebo její části podle § 48a,
- c) zabezpečit po ukončení provozu skládky její asanaci, rekultivaci a následnou péči a zamezit negativnímu vlivu skládky na životní prostředí; tyto činnosti zajišťovat z vlastních prostředků a prostředků finanční rezervy po dobu nejméně 30 let,
- d) vybírat poplatky za uložení odpadů na skládku, odvádět je příjemci poplatku a informovat příjemce poplatku o dlužných poplatcích,
- e) archivovat evidenci uložených odpadů po celou dobu provozu skládky a následné péče o skládku podle písmene b).,
- f) zajistit, aby odpadový hospodář každoročně prokazatelně proškolil všechny zaměstnance **provozovatele** skládky o řádném provozu zařízení a o bezpečném nakládání s odpady tak, aby nedošlo k ohrožení životního prostředí.

(2) Umístění a technické provedení skládky odpadů musí zajistit ochranu životního prostředí po celou dobu provozu skládky i po jeho ukončení a podmínky pro rekultivaci skládky a následné využití skládkového prostoru v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací²⁷⁾.

(3) Odpady lze ukládat pouze na skládky, které svým technickým provedením splňují požadavky pro ukládání těchto odpadů. Rozhodujícím hlediskem pro ukládání odpadů na skládky je jejich složení, mísitelnost, nebezpečné vlastnosti a obsah škodlivých látek ve vodném výluhu.

(4) Na skládky je zakázáno ukládat odpady stanovené prováděcím právním předpisem, odpady, které mohou mít při jejich smíšení negativní vliv na životní prostředí, a neupravené odpady, s výjimkou odpadů stanovených prováděcím právním předpisem, a odpadů, u nichž ani úpravou nelze dosáhnout snížení jejich objemu nebo snížení nebo odstranění jejich nebezpečných vlastností.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) seznam odpadů, které je zakázáno ukládat na skládku, případně které lze ukládat na skládku pouze za určitých podmínek,
- b) technické požadavky na skládky a podmínky jejich provozu,
- c) způsob hodnocení odpadů podle vyluhovatelnosti a mísitelnosti.

27) § 8 a násl. zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 37a

Povinnosti výrobců a akreditovaných zástupců při využití odpadu z vybraných autovraků

(1) Akreditovaní zástupci^{31e)} a výrobci jsou povinni

- a) poskytovat zpracovatelům vybraných autovraků a jejich částí všechny informace, které jsou nutné k věcně správnému a ekologicky šetrnému zpracování vybraného autovraku, jeho jednotlivých částí a materiálů, a informace o umístění všech nebezpečných látek ve vozidlech, a to ve formě příruček nebo na technickém nosiči dat v rozsahu potřebném pro zpracovatelská zařízení ve lhůtě do šesti měsíců po uvedení vozidla na trh,
- b) zveřejnit a zpřístupnit formou propagačních materiálů při uvádění nového vozidla na trh potenciálním kupcům vozidel informace o projektech vozidel a jejich součástech s ohledem na možnost jejich využití a recyklace, informace o zpracování vybraných autovraků způsobem šetrným k životnímu prostředí, zejména o odčerpání všech kapalin a postupech pro demontáž, o vývoji a optimalizaci způsobů opětovného použití, recyklace a využití vybraných autovraků a jejich součástí a o pokroku dosaženém v oblasti využití a recyklace s cílem snížit množství odpadu k odstranění a zvýšit míru jeho využití a recyklace,
- c) zajistit na vlastní náklady sběr, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků a jejich částí s účinností ke dni účinnosti tohoto zákona pro nová vybraná vozidla uvedená na trh v České republice ode dne 1. července 2002 a dnem 1. ledna 2007 pro nová vybraná vozidla uvedená na trh v České republice před dnem 1. července 2002,
- d) zajistit splnění požadavků stanovených v § 37 odst. 7 písm. b).

(2) Výrobci součástí používaných ve vozidlech jsou povinni poskytovat zpracovatelům vybraných autovraků ~~v rozsahu požadovaném těmito zařízeními příslušné~~ **na jejich vyžádání přiměřené** informace pro demontáž, skladování a zkoušky součástí, které lze opětovně použít; **obchodní tajemství a průmyslové vlastnictví těchto výrobců tím není dotčeno.**

(3) Každý výrobce a akreditovaný zástupce je povinen odebírat vybrané autovraky vlastní značky a jejich části poprvé uvedené na trh v České republice po 1. červenci 2002 a od 1.

ledna 2007 i vybraná vozidla a jejich části uvedené na trh v České republice před 1. červencem 2002, jsou-li tato vybraná vozidla a jejich části odevzdány do sběrného místa stanoveného výrobcem nebo akreditovaným zástupcem.

(4) Povinnosti podle odstavce 1 písm. d) se nevztahují na vozidla zvláštního určení^{31b)}.

(5) Výrobce a akreditovaný zástupce jsou povinni

~~a) ke splnění povinností stanovených v odstavci 1 písm. e) a odstavci 3 zajistit přiměřenou hustotou sběrných míst vybraných autovraků a jejich částí; za přiměřenou hustotu sběrných míst se považuje, pokud ve správním obvodu každé obce s rozšířenou působností, kde je prodejní místo výrobce, je vytvořeno minimálně jedno sběrné místo vybraných autovraků a jejich částí,~~

a) ke splnění povinností stanovených v odstavci 1 písm. c) a odstavci 3 zajistit přiměřeně dostupnou síť sběrných míst vybraných autovraků a jejich částí,

b) zpracovávat roční zprávu pro vlastní značku o plnění cílů stanovených v § 37 odst. 7 písm. b) za uplynulý kalendářní rok v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a tuto zprávu zaslat ministerstvu do 31. března.

(6) Ke splnění povinností stanovených v odstavci 1 písm. c) a odstavci 3 ~~musí uzavře~~ výrobce nebo akreditovaný zástupce ~~uzavřít~~ písemnou smlouvu s osobou oprávněnou ke sběru, výkupu, zpracování, případně využívání a odstraňování vybraných autovraků, pokud jí není sám.

31b) Příloha č. 1 k vyhlášce č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

31e) § 2 odst. 10 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 103/2004 Sb. a zákona č. 411/2005 Sb.